

Meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaatinik piunasaqaateqartussaataaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 8, 19. maj 2010-meersoq ilallugu inuusuttut 15-t 18-nillu akornanni ukiullit isersimaffiini timersoqatigiiffiit klubbiini fritidsklubinilu sulisunut inuusuttunik pinerliisimanginnermut (pinerlussimanginnermut) uppersaamik piunasaqaateqartussaataalernissaq pillugu Inatsisartut aalajangiiffisassaattut

siunnersuut

(Andreas Uldum)

pillugu

Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISUTAA

Siunnersuutip aappassaaneerreqarnerani saqqummiunneqartoq

Ataatsimiititaliaq suliarinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Isak Hammond, Inuit Ataqaatigiit, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Andreas Uldum, Demokraatit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Debora Kleist, Inuit Ataqaatigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Doris Jakobsen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Anders Olsen, Siumut

UKA 2010-mi ulloq 7. oktober 2010-mi siullermeerinerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Aalajangiiffisassatut siunnersuut una ataatsimiititaliamit ima paasineqarpoq; meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaatinik piunasaqaateqartussaataaneq pillugu Inatsisartut inatsisaata nr. 8, 19. maj 2010-meersup sulisunik meeqqanik 15-it sinnerlugit ukiulinnik ataqartartussanik atorfinitsitsinermi timersoqatigiiffiit klubiisa, fritidsklubit kiisalu inuusuttut 15-it 18-illu akornanni ukiullit ornittagaasa meeqqanik pinerliisimanginnermut uppersaatinik piunasaqaateqartussaataalernissaannik ilaneqarnissaa siunnersuuteqartumit kissaatigineqartoq.

Siunnersuutip Inatsisartunit siullermeernera

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutikkut anguniarneqartut partiinit tamanit tapersorsorneqarput. Meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersarsaatitut sanilliullutik pinerluuteqarsimannermut nalunaarsuiffiit inuup pineqartup iliusaanik pineqaatissiissutaasinnaasunik tamanik imaqaarmata oqallinnermi ilaatigut Naalakkersuisunit tikkuarneqarpoq. Tamanna inuit pinerluuteqarsimasut nalinginnaasumik inuuneqaleqqinnissamut periarfissaat eqqarsaatigalugit ajornartorsiutaasinnaavoq, tassa inuit taakku inuusuttunik sullissinissamut mattunneqarsinnaammata, naak pinerluuteqarsimannermut nalunaarsuiffimmi allassimasut suliassamut qinnuteqarfigisaannut attuumassuteqanngikkaluartut.

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Inunnik meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik toqqaannartumik attaveqartartussanik atorfinitsinermi meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersarsaatinik sulisitsisut piumasaqaateqartussaataitanerat Inatsisartut inatsisaatigut nr. 8, 19. maj 2010-meersukkut atuutilersinneqarpoq.

Taamaalillunilu inunnik 15-it inorlugit ukiulinnik toqqaannartumik attaveqartartussanik atorfinitsinermi taamaallaat meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersarsaatinik piumasaqaateqartoqarsinnaavoq. Meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersarsaatit imarisaat aammalu uppersarsaammik pissarsiniarnermi piumasaqaatit suut atuutsinneqassanersut naalagaaffimmi oqartussaasunit aalajangersarneqartarput.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersarsaatit pillugit maleruagassat allanngortinneqassanersut ukiup affaani kingullermi Danmarkimi politikikkut oqallisaasimammat. Oqallinnermili pineqarput oqaatsit ”toqqaannartumik attaveqartartussat” allanngortinneqassanersut, tassa pinerlussimanermik suliassaq ingerlanneqarsimammat, tassani meeqqanik ukiukitsunik kinguaassiuutitigut atonerluisimasutut pineqaatissinneqarsimasoq meeqqanik atonerluisimammat sulisitsisorlu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersarsaammik piniarsimanani, tassa suliaq pineqartoq meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik ”toqqaannartumik” attaveqartarnissamik imaqaanngimmat.

Inatsisip allanngortinneqarnissaa pillugu oqallinnermi 15-inik ukiulinnut killiliisimanerup allanngortinneqarnissaa pineqarsimannilaq.

Naalakkersuisut akissuteqaataanni allassimavoq:

“Naalagaaffeqatigiinnermi oqartussat meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersarsaatip 15-inik ukiulinnut killeqarnerata qanoq paasineqarnissaanut maleruagassat tunngavigalugit ilaatigut inuit meeqqanik ukiukinnerusunik kinguaassiuutitigut atonerluisartut meeqqanut tunngatillugu pinerloqqissinnaasutut ilimagineqartarmata, apeqqutaatinnagu siusinnerusukkut meeqqanik pinerliisimannermut atatillugu pineqaatissinneqarsimanerminniit

qaangiisimagaluarunilluunniit. Taamatut ilimaginnineq naatsorsuutiginnissinnaanermut tunngavigineqartoq tassa, ingalassimaartitsinissamut qanoq iliuuseqarneq. Meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatiq ilusilersorneqarnera Inatsiseqarnermi Ministereqarfiup (Justitsministeriet) Pinerluuteqarsimasut Qitiusumik Nalunaarsorsimaffiannut tunngatillugu nalunaarutaa aallaavi-galugu meeqqanik kinguaassiuutitigut atornerluisimasut pineqaatissinneqarsimanerminnik qaangiisimasut meeqqaanik pinerleeqqissinnaanerata ilimagineqartarnerat tunngavigineqarpoq, kisiannili inuusuttut 15-it sinnerlugit ukiulinnut attuumassuterani.

Tamakkua saniatigut aalajangiiffigisassatut siunnersuummut atatillugu ilaatinniarneqartut tassaammata meeqqanik kinguaassiuutitigut pinerliinermut ilaatissallugit ukiuinut killissarititaasut sinnerlugit ukiullit, taamaattumillu pinerlussimanermut inatsisip kiisalu pineqaatissinnermut inatsisip killissarititaanut inissinneqartariaqartut, tassami 15-it inorlugit ukiulinnik kinguaassiuutitigut atoqateqarneq nammineerluni pinerlunnerummat, akerlianilli 15-it sinnerlugit ukiulinnik kinguaassiuutitigut atoqateqarneq taamaagani. Kiisalu assortorneqarsinnaangilaq Naalagaaffeqatigiinnerup iluani ukiutigut killiliinermik aalajangiinnermi meeqqat 15-it inorlugit ukiullit 15-it sinnerlugit ukiulinnut naleqqiullugit taamaattumik nalaataqartillutik itigartitsisinnaanissaminnik ajornartorsiuteqarnerusarnissaat ilimagineqarnera aallaavigineqarmat”.

Meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatiq meeqqanik 15-it sinnerlugit ukiulinnik toqqaannartumik attaveqarnermi aamma atuuttussanngortinneqarsinnaanera meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik piumasagaateqartussaataaneq pillugu Inatsisartut inatsisaattut siunnersuummut isumaliutissiissummi UPA 2010/28-mi sammineqarpoq:

“Oqartussaasoq peqatigiiffilluunniit il.il. meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik qanoq ilinikkut piumasagaateqartussaataaneq Inatsisartut inatsisaanni kisimi maleruagassiorneqarpoq. Akerlianik meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatiq sunik imaqassanersoq aammalu qanoq ilinikkut oqartussaasumut peqatigiiffimmulluunniit il.il. tunniunneqarsinnaanersoq Inatsisartut inatsisaatigut maleruagassiorneqangilaq – aammalu maleruagassiorneqarsinnaanani.

Meeqqat pillugit nalunaarutip imarisai aammalu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatiq sunik piumasagaatitaqarluni tunniunneqarsinnaanersoq pillugit maleruagqusat naalagaaffiup oqartussaasuinit aalajangersarneqarput. Maleruagqusat taakku malillugit meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatiq taamaallaat pineqarpoq meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik kinguaassiuutitigut atornerluineq aammalu meeqqanik 15-it inorlugit ukiulinnik toqqaannartumik attaveqartussanik atorfinitsitsinnermut sulisitsinermulluunniit atatillugu taakku taamaallaat tunniunneqarsinnaallutik.

Taamaattumik inuusuttuaqqanik 15 sinnerlugit ukiulinnik toqqaannartumik attaveqartussanik atorfinitsitsinnermut sulisitsinermulluunniit atatillugu oqartussaasoq peqatigiiffilluunniit il.il. paasissutissanik pissarsinissamik kissaateqarpat tamanna maleruagqusat pinerluuteqarsimannginnermik uppersaatinut “nalinginnaasunut” atuuttut malillugit pisariaqarpoq”

Siunnersuummut matumunnga atatillugu aamma eqqumaffigineqassaaq pinerluuteqarsimanermut nalunaarsuiffimmik imaluunniit meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik sulisitsisup piniarsinnaanera ima isumaqanngimmat; inuup meeqqanik inuusuttunilluunniit kinguaassiuutitigut atonerluisimasutut siusinnerusukkut pineqaatissinneqarsimasup atorfinitsinneqarnissaa inerteqqutaasoq. Meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatinik piunasaqaateqartussaataaneq pillugu Inatsisartut inatsisaannut nr. 8, 19. maj 2010-meersumut nassuiaatini immikkoortoq 2 b-mi ima allassimasoqarpoq, ”*Siunnersuutip – Danmarkimi inatsisit assigalugit – inunnik pinerluuteqarsimasunik atorfinitsitsinnginnissamik imaluunniit sulisitsinnginnissamik toqqartumik aalajangersagaqannginneranut, ilaatigut pisutaapput nunarsuaq tamakkerlugu inatsisiliornermi tunngaviit pisinnaatitaaffinnik arsaagaasarnermut tunngasut, nalinginnaasumik eqqartussivinni suliassaasartut*”

Tamannalu tunngavigalugu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik aamma/imaluunniit pinerluuteqarsimanermut nalunaarsuiffimmik piniareernermi peqatigiiffiup oqartussaasulluunniit il.il. suli naliligassaraat atorfinitsitsinermi sulilersitsinermilu piginnaassatut pisariaqartinneqartunik qinnuteqartoq pigisaqarnersoq.

Kiisalu pinerluttulerinermi inatsit naapertorlugu 18-it inorlugit ukiullip assersuutigalugulu ilinniartitsisup atoqatigiinnerannut tunngasumik maleruagassat immikkut ittut atuupput. Pinerluttulerinermi inatsimmi § 80 ima oqaasertaqarpoq; ”*Salloqitaalluni atuinerlunnermut eqqartuunneqassaaq ukiumigut ilitsorussamigullu piginnaassuseqarnerunerminik assorsuaq atonerluilluni 18-nit inorlugit ukioqartumik kujannittoq, qaasinik ukioqarnera nalunngikkuniuk imaluunniit tassunga tunngasumik mianersuaalliorluni iliorsimaguni. Imm. 2, Taamatut aamma eqqartuunneqassaaq 18-nit inorlugit ukioqartumik qitornavissiarisaminik, qitornasaminik qitornarsiaminilluunniit imaluunniit ilinniartitassatut perorsagassatullu imminut tunniunneqarsimasumik kujannittoq imaluunniit kinguaassiuutinik allatut ittumik atuisoq qasasinik ukioqarnera nalunngikkuniuk imaluunniit tassunga tunngasumik mianersuaalliorluni iliorsimaguni*”.

Inuusuttunik 15-it inorlugit ukiulinnik kinguaassiuutitigut atonerluisoqarsinnaanera eqqarsaatigalugu aalajangersagaq taanna pinaveersaartitsissutaasinnaasoq ilimagisariaqarpoq.

Taamaalillunilu Naalakkersuisut akissuteqaatanni aammalu UPA 2010/28-mut isumaliutissiissummi isummersuutit ataatsimiititaliap suliarinninnermini eqqumaffigai. Taamaalillunilu meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaatip imarisassai aammalu taassuminnga pisarsiniarnermi piunasaqaatit naalagaaffimmi oqartussaasunit maleruagassiunneqartussaaneerat kiisalu 15-inik ukiulinnut killiliinermi naalagaaffimmi oqartussaasut arlalinnik pissuteqar-

nerat ataatsimiititaliamit tusaatissatut tiguneqarpoq. Kiisalu inuit meeqqanik pinerliisimasutut nalunaarsorneqarsimasut sulisussatut atorfinitsinneqannginnissaannik inerteqquteqartoqanngimmat aammalu ilaatigut ilinniartitsisut meeqqanik 18-it inorlugit ukiulinnik atoqateqarnissaat inerteqqutaammat ataatsimiititaliamit eqqumaffigineqarpoq.

Meeqqalli 18-inik ukioqaleraangamik aatsaat inersimasutut naatsorsuunneqalertarnerat siunnersuummik suliarinninnermi pingaartinneqartariaqartoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, tamannalu meeqqat inersimasutut naatsorsuunneqalernissamik tungaannut meeqqat pillugit isumaqatigiisummi ilaatinneqarnerisigut naqissuserneqarpoq. Siunnersuutikkut meeqqap qiutiutinneqarnissaa kissaatigineqarpoq, taamaattumillu ataatsimiititaliaq isumaqarpoq meeqqanik pinerliisimasutut nalunaarsorneqarsimasup assersuutigalugu paaqqinniffimmi sulilersinnannginnini pissutigalugu nalinginnaasumik inuuneqalernissaata ajornakusoorneranut sanilliullugu meeqqap/inuusuttup salliutinneqarnissaa pisariaqartoq.

Taamaalillunilu ataatsimiititaliaq isumaqarpoq aalajangiiffigisassatut siunnersuutikkut anguniarneqartut ima pingaaruteqartigisut meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaait pillugit maleruagassat allanngortinneqarnissaannut periarfissat misissorneqarnissaat siunertaralugu Naalakkersuisut naalagaaffimmut saaffiginninnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiinissaat tunngavissaqarluni.

Maleruagassat allanngortinneqarnissaat ajornakusoorsinnaammat ataatsimiititaliamit ilisimaneqarpoq, tassa 15-inik ukiulinnut killiliisimaneq naalagaaffimmi oqartussaasunit allanngortinneqarnissaa ilimananngimmat.

Siunnersuut saqqummiunneqartoq erseqqissarneqartariaqartoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, taamaalilluni meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaaitip annertusineqarnissaa siunnersuutikkut kissaatigineqartoq erseqqissumik allassimaqqullugu.

Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup allanngutissatut siunnersuut imaattoq saqqummiuppaa:

Meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaaitinik piumasaqaateqartussaataaneq pillugu Inatsisartut inatsisaata nr. 8, 19. maj 2010-meersup sulisunik inuusuttunik 15-it 18-illu akornanni ukiulinnik attaveqartartussanik atorfinitsitsinnermut ataatillugu timersoqatigiiffiit klubiisa, fritidsklubit kiisalu inuusuttut ornittagaasa meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaaitinik piumasaqaateqartussaataalernissaannik ilaneqarluni allanngortinneqarnissaa pillugu Naalakkersuisut naalagaaffimmi oqartussaasunit saaffiginninnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappasaaniigassanngortippaa.

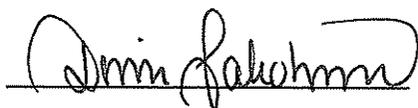
Isak Hammond,
Siulittaasoq

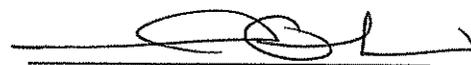
Andreas Uldum

Debora Kleist

Doris Jakobsen

Anders Olsen